

LUGOSI PAPP JÁNOS
Égbe kapaszkodó lángok

A zszurnaliszta már órák óta nézte a nagy víz hömpölygését, hallgatta a hullámok monoton locsogását, és a sötétség még ott bujkált a Beliczay-sziget magasra nőtt fái alatt, de tudni lehetett, hamarosan megcsillannak majd a nap sugarai a vízben, és a madársereg is pihenőre tér az egész napi hangoskodás után. Olyan giccses volt az egész vízparti világ, mint a Korondon készült taplósapka és bokály, de ez nem zavarta különösképpen a zszurnalisztát, mert a júniusi esték idején már annyi mindent látott hosszú élete során, hogy semmin sem lepődött meg. Már-már ott tartott, hogy szétnéz Ófaluban, készülődnek-e az emberek a nagy tűzgyújtásra, amikor egy nagy farönk közeledett a parthoz. Hirtelen arra gondolt, honnan érkezhettek a hullámok hátán a nagy fa, ott volt-e a Duna születésénél a titokzatos Fekete-erdőben, ahol két kis patakocskára, a Brigach és a Breg összefolyásával elkezdődik a folyó közel háromezer kilométer hosszú utazása, de elhessegette magától a gondolatot, hiszen jól tudta, a számtalan vízlépcső és apróbb-nagyobb gát eleve megakadályozza a hullámokon tett utazásokat. Térdig gázolt a hideg vízbe, és amikor megfogta az úszó rönk egyik ágát, az volt az érzése, hogy egy csonttá aszalódott öreg ember szakállát rángatja, aki világgá kiáltja minden fájalmát. Később összegyűjtötte a parton talált ágakat, egymásra dobálta, majd szétszedte, és szép akkurátusan nekifogott a máglyarakáshoz. Alulra füvet rakott, aztán jöttek a vékonyka száraz gallyacskák, és amikor már embermagasságig értek az ágak, akkor olyan boldogság tört a lelkére, mint amilyent csak fiatalember korában tapasztalt, amikor egy augusztusi éjjelen felmászott a Hargitára, és onnan nézte a csillaghullást.

Szép lassan lopakodott a sötétség, a távolban még látszott egy halászcsonak, valahol megszólalt egy hajókürt, aztán hirtelen csend lett, hallani lehetett egy hal csobbanását, és a Beliczay-sziget legeldugottabb ösvényén megjelentek az első boszorkányok, hogy Szent Iván-éjjelen rikácsolásukkal megijessék majd a gyermekeket.

Amikor már fénylettek a csillagok, a zszurnaliszta meggyújtotta a száraz fűcsomót, apró lángnyelvek kezdtek éledezni az esti fuvallatban, és amikor felerő-

södött a nyugati szél, akkor pattogni kezdtek az égő ágacskák, és a fényes lángoszlopból millió szikra tört a magasba, ahol átölelték egymást sóhajtásnyi időre, és hirtelen eltűntek a sötétségben, mint a nagyon fájó régi emlékek. Recsegett-ropogott a nagy máglya, régi ismerősök, volt szerelmek integettek a csillagösvényről, onnan nézték a Szent Iván-éji tűzijátékot. És akkor a zszurnaliszta becsukta szemét, mélyet lélegzett, és úgy érezte, magába szívja a virágzó páfrány illatát, de bár-hogy is akarta, nem pillantotta meg a néhány pillanatig élő, aranyosan fénylő virágot. Egyszer azt mondta egy vénasszony a Gyimesek magányos világában, hogy aki rálel a páfrányra, érteni fogja az állatok nyelvét, meglátja a földbe rejtett kincseket, és érteni fogja a fűvek és fák beszédét. Valahol azt is olvasta egy megsárgult újságban, úgy tudják, hogy a boszorkányok a páfrány virágának köszönhetik mágikus erejüket és tudásukat. Amikor erre gondolt, nagy ricsajt hallott a Beliczay-sziget felől, ott sikoltoztak a legrusnyább boszorkányok, akik eddig a földön éltek, és hangos kacagásuktól még a szentjánosbogarak is elbújtak. Különösképpen Ani, az egyik Dunabogdányból érkezett boszorkány hangoskodott, hogy ideje lenne elkezdni a legújabb pletykák terjesztését, és jó lenne már némi riadalmat kelteni a fiatalok között, de az érdi boszorkányok tudára adták, hogy a házigazdákat illeti meg a kezdeményezés joga. Aztán a boszorkánynépség forró olajba mártotta a seprüket, a fogatlan vénasszonyok lábuk közé fogták a lángoló paripákat, és hallatlan harci kedvvel köröztek a máglya fölött. A zszurnaliszta elunta a rikácsolást, maréknyi halcsontot dobott a tűzbe, és annak a büze visszavonulásra kényszerítette a boszorkányok hadát, akik amúgy is elfáradtak, visszamentek a Beliczay-szigetre, onnan kiáltoztak mindenféle átkot a zszurnalisztára, meg a hozzá hasonló emberekre, akik fűtülnek a világra, és akik még a halált is kikacagják.

Kezdett benépesülni a magaspart is, ahol az ófalusi lányok és legények gyűjtottak nagy máglyát. Félrevonulva a hangoskodó fiataloktól, az egyik bokor tövében ott pihent Milán is, aki templomépítőként került Érdre több évszázaddal korábban, de vénemberként sem hagyhatta ki a nagy eseményt, mert még jól emlékezett azokra az időkre, amikor a pogány szlávok a nyári napforduló ünnepén nagy tüzeket gyűjtottak a fás, bokros vízpartokon.

Emlékei szerint először csak énekeltek, ettek-ittak a tűz körül, külön a nők, külön a férfiak, aztán éjfél közeledtével feláldoztak egy fehér tyúkot és egy fekete kakast, s vérüket égő olajjal teli tálba csurgatták. Az áldozat után hosszan tartó körtáncba kezdtek, majd amikor a tüzek kialudtak, ledobálták ruháikat, és beug-

A szerző *A hargitai kucseber* című kötete a közeljövőben jelenik meg kiadónknál Érd Város Önkormányzatának támogatásával

ráltak a vízbe. Itt azután mindenki azzal töltötte a kedvét, akivel a sötétben összekerült.

Milán kíváncsian várta, ledobják-e magukról most is a ruhákat a legények és a lányok, pajzán gondolatok ébredtek lelkében, és maga előtt látta hajdani szerelmeit, amint hozzábújtak a fekete éjszakában. Nem lett semmi a dologból, mert erős fiatal emberek hatalmas fakereket építettek sebtében, majd beburkolták szalmával, és miután lángra lobbant a guruló tűzkerék, elindították hosszú útjára. Világított a sötét éjszakában a monstrum, Hamza bég katonái riadtan

nézték a magasból a tüzes látványt, Dobó István uram pedig nagyokat kurjongatott örömeiben, mert a látvány emlékeztette a régi dicsőségre. Később Milánt megkörnyékezte egy égő seprűn száguldó boszorkány, próbálta szép szavakkal becsalogatni a Beliczay-sziget mélyére, ígért neki halvát, rózsalekvárt és gyönyörűséges perceket, de Milán csak legyintett minden csalfa szóra, és amikor nagy zajjal összeroppant az égő máglya, akkor odaballagott a zsurnalisztához, és megbeszélték, jövőre ismét találkoznak Szent Iván-éjjelén.

BENŐ ATTILA
Wurmbrand

*Isten
botladozó
árnyéka
a
cellák
között.
Idegenséged barbárok előtt meddig őrzöd?
Vasélek közé zárva egyetlen négyzetméteren,
lábad a végkimerülésig topoghat,
lélegzeted fölfelé kapaszkodna védtelen,
és szemed föllapozna más távlatokat.*

*Később: tágasabb cella, hidegebb falak
és a tekintet felmagasodása
a fekete csizmák öntelt lépte alatt.
(Egyetlen cellává roskadt székesegyház.
A vakablak mögött: a másvilág.
Pincefal: az ige kihűl, a hideg ráz.)*

*Aztán kényszerzubbonyt viselni: vallatás kinjait.
De tehetetlen az erőszak,
hogyha még óv a belső hegyek magaslata: a hit.
Sebek enyhületét az érdes éjszaka sem hozza.
„Ne szórjátok gyöngyeiteket a disznók elé...”
Hallgat a méltóság, megtaposva, megostorozva.*

*Emlékdarabok össze nem álló képe az otthon.
Egyetlen valóság: a falak, a falak, a falak,
és a lassan száradó vér a homlokodon.
Fénylő gondolatok sora a rácsokról visszakoppan.
Míg a hajnal, az Ember körvonali, földereng,
ott az északi falon, a repedésalakzatokban.*